

HANDLÄGGARE/ENHET
Näringspolitiska enheten
Sven Nyberg/CA

DATUM
2008-03-27

DIARIENUMMER
20080147

ERT DATUM
2008-03-03

ER REFERENS
M2008/986/Mk

Miljödepartementet
Olle Björk
Tegelbacken 2
□103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över Europaparlamentets och rådets förslag till beslut om medlemsstaternas insatser för att minska utsläppen av växthusgaser till 2020 samt förslag till direktiv om förbättring av EUs system för handel med utsläppsrätter.

Sammanfattning

- LO anser att den bördefördelning som föreslås mellan medlemsländerna kan accepteras men att den bör knytas till bindande åtaganden om energieffektivisering.
- LO anser att ett omfattande svenskt åtagande förutsätter åtgärder som stimulerar teknikutveckling och sysselsättning samtidigt som det inte får leda till fördelningspolitisk orättvisa.
- LO ser positivt på att handelssystemet görs EU-gemensamt samt att internationellt konkurrensutsatt energiintensiv industri undantas från auktionering.
- LO anser att en väsentlig andel av handelssystemets intäkter ska avsättas till forskning och utveckling avseende utsläppsreduktioner och energieffektivisering samt till socialt inriktade omställningsåtgärder i Europa, men också till fondering för globala ändamål.
- LO ser positivt på att koldioxidlagring regleras på gemenskapsnivå och anser därutöver att EU bör överväga obligatoriskt krav på CCS-teknik vid fossilbaserad kraftproduktion.

Allmänt

LO har i likhet med Europafacket tidigare anslutit sig till det mål om 20 procents minskning av växthusgasutsläppen mellan 1990 och 2020 (30 procent om global överenskommelse kan nås) som fastställdes av rådet i mars 2007 och som bildar utgångspunkt för föreliggande förslag om gemensamma och nationella åtgärder. LO ser också positivt på den tydligare indelning som nu föreslås med dels ett EU-gemensamt handelssystem och dels nationella åtaganden för den icke handlande sektorn.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

Medlemsländernas nationella insatser för minskade utsläpp av växthusgaser

De utsläppsminskningar som föreslås för medlemsstaterna när det gäller att fördela den icke handlande sektorns gemensamma åtagande, bygger på en solidaritetsprincip där länder med lägre BNP per capita åläggs mildare krav vilket samtidigt kan innebära viss ökning av utsläppen under perioden. LO konstaterar att denna princip är internationellt vedertagen i klimatpolitiken och bör ses som rimlig. Det är dock viktigt att dessa möjligheter åtföljs av tydliga krav på aktivt arbete med energieffektivisering. De insatser för produktionsökningar som behövs i dessa ekonomier behöver samordnas med en omställning av deras ofta mindre energieffektiva industri- och energianläggningar samt transportsystem. Det icke bindande åtagande om 20 procents energieffektivisering till 2020 som återfinns i 2006 års handlingsplan bör göras till ett bindande sådant och knyts till genomförandet av de nationella utsläppskraven.

För Sveriges del föreslås en minskning på 17 procent till 2020 räknat från 2005. Tidigare utsläppsbegränsande åtgärder samt en närmast koldioxidfri elproduktion har medfört att Sverige jämfört med andra västländer har förhållandevis låga utsläpp totalt och per capita. Detta innebär samtidigt att ytterligare åtgärder blir jämförelsevis dyra. Ett omfattande nationellt åtagande förutsätter därför att de insatser som görs befrämjar teknik-utveckling och sysselsättning samtidigt som de inte leder till fördelningspolitisk orättvisa. Därmed kan insatserna också stimulera till internationell efterföljd.

Det är också nödvändigt att insatserna inriktas mot tillämpliga åtgärder inom samtliga sektorer – vid sidan av den handlande sektorn – där mer betydande utsläpp eller avgångar av växthusgaser förekommer, dvs. icke energiintensiv industri, transporter, boende- och servicenäringar samt livsmedels- och jordbrukssektorn.

En viktig del i förslaget gäller användningen av s.k. flexibla mekanismer. I grundförslaget medges att dessa instrument omfattar upp till tre procent av ett lands nationella åtagande, med möjlighet till viss utvidgning i händelse av en global överenskommelse. LO ser positivt på denna möjlighet med hänsyn dels till kostnadseffektiviteten och dels till den teknikspridning rätt utformade klimatprojekt kan få i tredje världen. Ett omfattande nationellt åtagande för svensk del bör omfatta ett efterhand ökande inslag av flexibla mekanismer.

EUs gemensamma system för handel med utsläppsrätter

LO ser den föreslagna uppstramningen och de förändringar i riktning mot EU-gemensamma regler för utsläppshandeln (EU-gemensamt tak, enhetliga definitioner, harmoniserad kontroll m.m.), som förutsättningar för ett fungerande system.

LO konstaterar med tillfredställelse att förslaget beaktar risken för s.k. kolläckage innebärande att internationellt konkurrensutsatt energiintensiv verksamhet tvingas utanför EU på grund av kostnaderna för utsläppsrätter. Det är som framhålls nödvändigt att för framförallt den energiintensiva industrin bibehålla fri tilldelning av utsläppsrätterna tills vidare. En analys av förutsättningarna för en successiv övergång till auktionering för olika industrisektorer kan då göras. Det är då viktigt att beakta de långa ledtider som gäller för teknikskiften m.m. inom många verksamheter samt de effekter handelssystemet i sig kommer att få på framförallt elpriserna.

I kommissionens förslag konstateras att ett successivt införande av auktionering kommer att ge betydande intäkter. Därför föreslås att viss andel av dessa intäkter avsätts för forskning och utveckling, vissa omställningsåtgärder samt som bidrag till den globala fonden för energieffektivitet, förnybar energi samt undvikande av avskogning m.m. LO instämmer i detta men vill betona att behoven blir omfattande varför en *väsentlig* andel bör avsättas och även inriktas mot omställningsåtgärder på europeisk arbetsmarknad i enlighet med förslag som presenterats för kommissionen från Europafacket.

Lagring av koldioxid

LO avstår från att lägga närmare synpunkter på direktivförslagets bestämmelser om tillstånd m.m. LO vill dock instämma i att denna verksamhet bör styras av gemenskapsåtgärder och anser därutöver att ett framtida obligatorium bör övervägas när det gäller CCS-teknik vid fossilbaserad kraftproduktion.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Wanja Lundby-Wedin

Sven Nyberg